

За описване на корелационната зависимост на средната доходност на краткосрочните ДЦК от месечния темп на инфлация (Y_t, X_{1t}) за периода до въвеждане на валутен съвет са експериментирани регресионни и смесени модели на регресия и авторегресия, при което вторите имат значително по-добри резултати. Най-добрият измежду тях (модел 1) е включен в табл. 1. Логаритмичната функция на модела ми дава основание да направя определени обобщения.

Относителният коефициент на еластичност (параметърът b_1) свидетелства, че при нарастване на месечния темп на инфлация през изследвания период с 1% средната доходност на краткосрочните ДЦК се увеличава с 0.17%, с което на практика се доказва хипотезата ми (основана на теоретичния модел на доходността) за правопрпорционална връзка между зависимата и независимата променлива. Коефициентът на детерминация показва, че средно 71.15% от измененията на средната доходност през изследвания период са били резултат от нейните изменения през предшестващия и от измененията на месечния темп на инфлация през текущия период. Влиянието на фактори, невключени в модела, е сведено до 28.85%.

В обобщение може да се посочи следното: през периода до въвеждане на валутен съвет влиянието на месечния темп на инфлация върху изменението на средната доходност е допълнено от въздействието на равнището на средната доходност от предходния период. Постановката на теоретичния модел на доходността за правопрпорционална обвързаност между Y_t и X_{1t} се доказва от положителния знак на параметъра b_1 и получава конкретно количествено изражение.

Моделирането на корелационната зависимост на средната доходност на краткосрочните ДЦК от средномесечния валутен курс на лева спрямо щатския долар (X_{2t}) в периода до въвеждане на валутен съвет се оказва по-успешно със смесени модели на регресия и авторегресия. С експериментирането им се преодолява основният проблем, съществуващ при регресионните модели - автокорелацията в ε_t . Сред тях съм отличила модел 2 (табл. 1), който представлява двойнологаритмична функция по отношение на зависимата променлива от текущия и от предшестващия период. Коефициентът на детерминация свидетелства, че 82.80% от измененията на средната доходност на краткосрочните ДЦК през наблюдавания период се дължат на промени в съотношението лев/щатски долар през текущия период и на изменения на средната доходност през предходния период, а останалите 17.20% са резултат от други фактори, неучастващи в модела. Функцията на модела позволява не само да се докажат експериментално теоретичните положения на модела на доходността за права връзка между Y_t и X_{2t} , но и те да придобият определени количествени измерения в условията на първичния дългов пазар през периода януари 1992 - юни 1997 г., а именно: нарастването на валутния курс лев/щатски долар с 1% обуславя увеличение на средната доходност с 0.27%. Установеното с коре-